

Mens forslaget ikke åbner mulighed for, at domstolene anvender betinget dødsstraf, vil benådning antagelig i reglen være betinget, nemlig af, at der i stedet anvendes livsvarig – eller dog mangeårig – fængselsindespærring.

Særlig overvejelse er foregået om den form for betinget benådning, der er knyttet til, at dødsstraffen alene fuldbyrdes, hvis nye frygtelige terroraktioner fremkommer.

Forslaget åbner mulighed for benådnings af den type, hvis justitsministeren – i praksis vel regeringens sikkerhedsudvalg – skønner, at det i det konkrete tilfælde vil være en fordel for at afværge de frygteligste konsekvenser ved kommende terroraktioner at have en dødsdømt, som i påkommende tilfælde kan henrettes. Forslagstillerne vil tro, at denne fremgangsmåde så at sige altid vil være uklog, men da fremtidens terroristaktivitet jo kan udvikle sig på mange forskellige måder, har man ikke ønsket, at loven skal lukke af for betinget benådning i alle tilfælde. Afgørelsen er imidlertid så politisk præget, at den ikke bør træffes af højesteret, jfr. § 9, 3. pkt.

At finde frem til mennesker, der frivilligt vil medvirke ved henrettelsens foretagelse, forventes ikke at frembyde problemer. Situationen efter en terroristhandling som omhandlet i forslaget vil utvivlsomt være den, at adskillige vil tilbyde sig også inden for den kreds, som er specialister i skarpskydning, i at give indsprøjtninger uden at fuske i det, eller hvilken henrettelsesform der nu kommer på tale.

Til § 12.

Afvigelse fra de almindelige processuelle regler er i nærværende forslag alene begrundet med hensyn til den risiko for andre medborgere, som frihedsberøvelse af terrorister kan medføre. Der er derfor ikke på nogen måde gjort indgreb i for eksempel terroristernes adgang til på lige fod med andre tiltalte at vælge forsvarere, til aktindsigt, til adgangen til at konferere med forsvareren eller i det hele på noget område, som ikke udtrykkeligt er nævnt i §§ 2–11.

For så vidt der består frygt for, at nye terroraktioner vil finde sted i den retssal, hvor sagen behandles, vil der naturligvis kunne blive tale om, at dørene lukkes, så offentligheden formenes adgang til at overvære sagen. Det må imidlertid håbes, at dørlukning i sager af denne art kun

kommer til at foregå i særdeles begrænset omfang. Netop i sager, der som de heromhandlede sætter lidenskaberne stærkt i sving, er det uhyre vigtigt, at processen foregår for åbne døre. Eksempelvis bør dørene ikke lukkes, fordi der under sagen fra tiltaltes eller forsvarerens side kan forventes stærke ideologiske udfald mod fremmed magt eller mere eller mindre postulatprægede angreb på andre nationer, andre racer eller andre landes politiske systemer. Modstykket til, at tiltalte kan komme ud for dødsstraf, må være udstrakt offentlig ytringsfrihed for ham og hans forsvarer for de synspunkter, som han finder taler til hans forsvaret. Derimod skal retten selvsagt ikke tolerere, at sagen urimeligt trækkes i langdrag ved filibusterprægede indlæg. Sagerne vil jo normalt ikke byde på tvivl om, hvem der har deltaget i grusomhederne, eller hvori disse i hovedsagen har stået, ligesom tilhørsforhold til desperate bander også i reglen vil fremtræde med uomtvistelig klarhed, men det følger af § 12, stk. 1, at der skal benyttes strafferetsplejens sædvanlige bevisbyrde-regler, altså hellere frikende ti skyldige end forulempe én uskyldig. Selv om også dette vel kunne omtvistes i disse sager, er det, som det fremgår af forslaget, ikke forslagsstillernes ønske på det hidtidige erfaringsgrundlag at lave om på denne regel, når der er tale om domfældelse eller frifindelse. Sagen vil nok stille sig noget anderledes, når valget skal træffes mellem dødsstraf eller fængselsstraf (»kan« i § 1), mellem benådning eller ikke benådning, udlevering eller ikke udlevering (§ 1 b).

Bestemmelsen i stk. 3 skyldes, at forholdene under en besættelse adskiller sig så stærkt fra det sædvanlige, at de synspunkter, der foran er anført til støtte for dødsstraf, ikke gør sig gældende med samme uimodsigelige styrke.

For at loven kan træde ud af kraft, må der være tale om egentlig besættelse. At militærmissioner opholder sig i Danmark for eksempel som led i NATO-alliancen, kan således ikke sidestilles med de forhold, der sætter loven ud af kraft.

Lovteksten må indeholde klar stillingtagen til, hvordan krigeriske begivenheder på Færøerne og/eller Grønland behandles. Som følge af den store geografiske afstand vil den særlige baggrund normalt næppe være til stede, fordi krigsagtige begivenheder udvikler sig på landets nordatlantiske områder.